

1 ve 2. soruları aşağıdaki bilgiye göre yanıtlayınız.

İnsanlık tarihinin belki de en önemli icatlarından biri ile bilginin kayıt altına alınması ve kalıcılığı mümkün olmuştur. Bu icat geçmişle gelecek arasında köprü kurarak toplumsal belleği koruma işlevini yerine getirmiştir.

1. Metinde söz edilen icadın adı nedir?

- A) Tekerlek B) Yazı C) Bilgisayar D) Papirüs

2. Bu icat ile başlayan çağların genel adı nedir?

- A) Tarih Öncesi B) Yonma Taş C) Cilalı Taş D) Tarih

3. Almanya'da Johann Gutenberg (Yohan Gutenberk) 1440 yılında harfleri tahta veya madenî bir parçaya kazıyıp onları yan yana dizerek satırlar oluşturdu. Böylece bugünkü modern matbaanın temelleri atılmış oldu. Matbaada kısa sürede basılan pek çok kitabın, büyük kitlelere ulaşmasıyla yeni düşünceler bir anda yayılmaya başlamış, insanların bilgi düzeyi artmış, pek çok yeni buluş ortaya çıkmıştır.

Bu paragrafta matbaa ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kitapların ucuzladığına
B) İnsanların bilgi ve kültür düzeyinin arttığına
C) Bilimsel gelişmelerin önünün açıldığına
D) Fikirlerin hızlı ve kolay yayılmasını sağladığına

4. Ünlü fizik bilimci Feynman 1959'daki "Daha Aşağıda Çok Yer Var" başlıklı konuşmasında şöyle demiştir: "24 ciltlik bir ansiklopediyi niçin toplu iğnenin başına sığdıramayalım? Niçin elektron mikroskopları daha da geliştirip atomları göremeyelim? Niçin bilgisayarları minyatürleştiremeyelim? Niçin atomları teker teker istediğimiz biçimde dizemeyelim? Niçin hastalar hap boyutundaki bir robotu yutup tedavi olamasın? Niçin atom veya moleküllerden makineler yapamayalım?"

Feynman'ın sözleri günümüzde hangi teknolojinin gelişmesine zemin hazırlamıştır?

- A) Nanoteknoloji B) Buhar teknolojisi
C) Uzay teknolojisi D) Elektrik teknolojisi

5. Makinelerde kullanılan enerji kaynakları zamanla değişim göstermiştir.

- I. Fosil yakıtlar ve elektrik ile çalışan makineler
II. Kömür ve su gücü ile çalışan buharlı makineler
III. Yenilenebilir enerji kaynakları ile çalışan makineler

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde enerji kaynaklarının kullanım sırası doğru verilmiştir?

- A) I, II ve III B) I, III ve II
C) II, I ve III D) III, I ve II

6. Aşağıdaki bilgilerden çıkartılabilecek ortak sonuç hangisidir?

- Galileo yaptığı çalışmalar sonucunda Dünya'nın, Güneş etrafında döndüğünü ve yuvarlak olduğunu keşfetmiştir. Galileo, Engizisyon Mahkemesinde yargılanarak fikrini değiştirmeye zorlanmış ve ev hapsiyle cezalandırılmıştır. Galileo'nun çağdaşı bilgin Bruno ise aynı görüşlerinden dolayı on yıl hapis yattıktan sonra ölüme mahkûm edilmiştir.
- Ege kıyılarında kurulan İyon medeniyetinde insanlara sağlanan özgür düşünce ortamı bilimsel gelişmelerin ve yeni buluşların önünü açmıştır.

- A) Galileo ve Bruno skolastik çağın bilim insanlarıdır.
B) İyon medeniyetinde bilimsel çalışmalar önemli yer tutmuştur.
C) Bilim insanları çalışmalarını uzun uğraşlardan sonra ortaya çıkarırlar.
D) Özgür düşünce ortamının sağlandığı yerlerde bilimsel gelişmeler hız kazanır.

7. Verilen ifadeler doğru ise karşlarına "D" yanlış ise "Y" yazınız.

- Anadolu'da yazıyı MÖ 2000'lerde ilk kez Hitit Uygarlığı kullandı.
- el-Kanûn fi't-tıb (Tıpta Kanun) adlı, beş ciltten oluşan ansiklopedik eser Fârâbî'ye aittir.
- Fizik ve Sibernetik alanında yoğunlaşan, makinelerde hareket eden insan figürlerine yer veren bilim insanı İbn-i Haldûn'dur.
- Dünya haritasını ilk kez Piri Reis çizmiştir.

8. Verilen bilgilerdeki boşlukları kutudan seçeceğiniz uygun sözcükler ile doldurunuz.

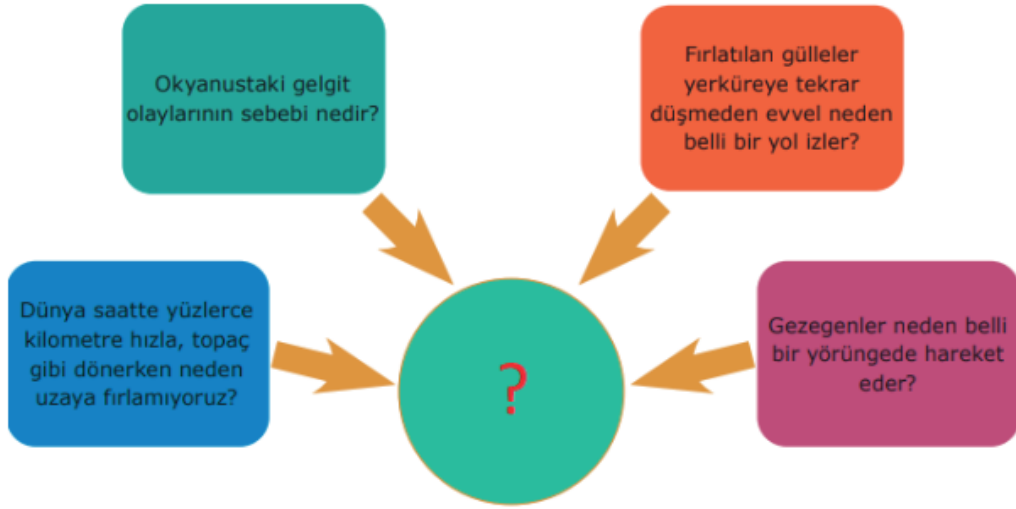
- Mezopotamya'dan gelen lu tüccarlar, Sümerlerden öğrendikleri çivi yazısını Anadolu'ya getirdi. Anadolu'daki Hititler hem çivi hem hiyeroglif yazısını kullandı.
- İlk cebir kitabını yazdı. Batı, onun çalışmalarından faydalandı ve cebir hakkında bilgi sahibi oldu. Birinci ve ikinci dereceden denklemlerin sistematik çözümü için geliştirdiği yöntem, "Cebirin " adıyla anılmasını sağladı. Avrupa'nın bilmediği "....." rakamını ilk defa kullandı.

el Cezerî - el-Harezmi - Asur - İyon - yüz - sıfır - Babası - Atası

9. Dünya'nın yuvarlak olduğunu ve döndüğünü savunmuştur. Kendisine "Dünya dönüyorsa neden ağaçlar, taşlar vb. yerlerinden fırlamıyor?" diye soranlara "Dünya'nın merkezindeki çekim gücü, varlıkların dışarıya fırlamasını engellemektedir." cevabını vermiştir.

Özellikleri verilen Türk-İslam bilgini kimdir? Yanıtınızı altta yer alan kutuya yazınız.

10.

Soru işareti olan yere hangi kanunun adı yazılmalıdır? Yanıtınızı altta yer alan kutuya yazınız.

11,12 ve 13. soruları tabloya göre yanıtlayınız.

Skolastik Düşünceye Göre	Pozitif Düşünceye Göre
Dünya evrenin merkezindedir.	Dünya, evrenin bir parçasıdır. Evreni tanımak için araştırmak gerekir.
Kilise evrenle ilgili bütün bilgilere sahiptir. Kilisenin söylediği her şey tartışmasız doğrudur.	Gelişebilmek için bilimsel araştırmalara ihtiyaç vardır.
Deney ve gözleme gerek yoktur.	Bilgilerin doğruluğu ancak deney ve gözlem ile ispat edilebilir.
Özgür düşünce yasaklanarak bilimsel gelişmenin önü kapatılmıştır.	İnsanların serbestçe düşünmesine ve bilimsel çalışmalar yapmasına olanak tanımıştır.

11. Bilimsel çalışmalar hangi düşüncede gelişip yayılma imkanı bulur? Yanıtınızı altta yer alan kutuya yazınız.

12. Cümledeki boşluğu doldurunuz.

Skolastik düşünceye görenin açıkladığı, savunduğu hiçbir şeyi tartışmaya gerek yoktur.

13. Aşağıdaki ifade doğru ise karşısına "D" yanlış ise "Y" yazınız.

Pozitif düşünceye göre bilgiler deney ve gözlemlerle kanıtlanmalıdır.

14. Tanımları kavramlar ile eşleştiriniz.

Eski çağlarda, bazı uygar uluslarca kullanılan, nesnelerin yalınlaştırılmış resimlerine dayanan yazıdır.

Parşömen

Eski Mısırlıların bir bitkinin saplarından yaptıkları kâğıttır.

Hiyeroglif

Yazı yazmak, resim yapmak için özel olarak hazırlanan deridir.

Alfabe

Bir dilin seslerini gösteren, belirli bir sıraya göre dizilmiş, belli sayıda harfin bütünüdür.

Papirus

15. Tanımları kavramlar ile eşleştiriniz.

Bilimsel bir konuda çok bilgisi olan kimsedir.

Otomat

Güdümlü bilim; canlılarda ve makinelerde kontrol, iletişim ve işleyişi inceleyen bilimdir.

Sibernetik

Canlı bir varlığın yapabileceği bazı işleri yapan mekanik veya elektrikli araçtır.

Bilgin

16. Buluşları ve eserleri, onları yaratan bilim insanları ile eşleştiriniz.

Hareketli baskı tekniği

Kopernik

"Gök Cisimlerinin Devinimi Üzerine" adlı eser

Galileo

Dünya'nın yuvarlak olduğunun kanıtlanması

Newton

"Principia (İlkeler)" adlı eser

Gutenberg